

Przedmiotowe ocenianie z historii oraz wiedzy o społeczeństwie dla uczniów liceum czteroletniego

I. Cele kształcenia i wymagania edukacyjne dla poszczególnych przedmiotów

Cele kształcenia – wymagania ogólne. Historia poziom podstawowy i rozszerzony.

I. Chronologia historyczna. Uczeń:

1) porządkuje i synchronizuje wydarzenia z historii powszechnej oraz dziejów ojczystych;
2) dostrzega zmienność i dynamikę wydarzeń w dziejach, a także ciągłość procesów historycznych i cywilizacyjnych.

II. Analiza i interpretacja historyczna. Uczeń:

1) analizuje wydarzenia, zjawiska i procesy historyczne w kontekście epok i dostrzega zależności pomiędzy różnymi dziedzinami życia społecznego;
2) rozpoznaje rodzaje źródeł, ocenia przydatność źródła do wyjaśnienia problemu historycznego;
3) dostrzega mnogość perspektyw badawczych oraz różnorodne interpretacje historii i ich przyczyny;
4) ugruntowuje potrzebę poznawania przeszłości dla rozumienia współczesnych mechanizmów społecznych i kulturowych.

III. Tworzenie narracji historycznej. Uczeń:

1) tworzy narrację historyczną w ujęciu przekrojowym, jak i problemowym;
2) dostrzega problem i buduje argumentację, uwzględniając różne aspekty procesu historycznego;
3) dokonuje selekcji i hierarchizacji oraz integruje informacje pozyskane z różnych źródeł wiedzy.

Cele kształcenia – wymagania ogólne. Wiedza o społeczeństwie poziom podstawowy

I. Wiedza i rozumienie. Uczeń:

1) wyjaśnia i analizuje prawidłowości życia społecznego oraz wybrane współczesne procesy społeczne;
2) przedstawia znaczenie różnych podmiotów w życiu publicznym; charakteryzuje zasady i formy demokracji oraz wyjaśnia konsekwencje łamania tych zasad;
3) przedstawia funkcjonowanie systemu politycznego Rzeczypospolitej Polskiej;
4) wyjaśnia specyfikę praw i wolności człowieka oraz podstawowe mechanizmy ich ochrony;
5) charakteryzuje instytucje polskiego systemu prawnego;
6) przedstawia podstawowe kwestie dotyczące stosunków międzynarodowych;
7) wykorzystuje swą wiedzę do interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym politycznego.

II. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń:

1) pozyskuje i wykorzystuje informacje na temat życia społecznego, w tym politycznego;
2) wykazuje się umiejętnością czytania ze zrozumieniem tekstów publicystycznych i popularnonaukowych oraz interpretacji innych źródeł (np. wykresy i schematy) z zakresu przedmiotu;
3) wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat zjawisk życia społecznego, w tym politycznego oraz ich oceny.

III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń:

- 1) analizuje kwestię godności ludzkiej i przedstawia prawa, które mu przysługują, oraz mechanizmy ich dochodzenia;
- 2) rozwija w sobie postawy obywatelskie;
- 3) ocenia własne decyzje i działania w życiu społecznym;
- 4) rozpoznaje przypadki łamania praw człowieka;
- 5) diagnozuje problemy społeczno-polityczne na poziomie lokalnym, państwowym, europejskim i globalnym oraz ocenia wybrane rozwiązania tych problemów i diagnozuje możliwość własnego wpływu na ich rozwiązanie;
- 6) rozpoznaje różne aspekty, także prawne, problemów życia codziennego i podaje możliwe sposoby ich rozwiązania.

IV. Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:

- 1) rozwija umiejętność dyskusowania – formułuje, uzasadnia i broni własne stanowisko na forum publicznym, szanując odmienne poglądy;
- 2) współpracuje w grupie, z uwzględnieniem podziału zadań oraz wartości obowiązujących w życiu społecznym;
- 3) korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego, w tym instytucje prawne – sporządza proste pisma do organów władz.

Cele kształcenia – wymagania ogólne. Wiedza o społeczeństwie poziom rozszerzony

I. Wiedza i rozumienie. Uczeń:

- 1) wyjaśnia prawidłowości życia społeczno-kulturowego oraz procesy społeczne, w tym etniczne, we współczesnym świecie;
- 2) analizuje różnorodne postawy i zachowania społeczno-polityczne oraz działania w ramach społeczeństwa obywatelskiego;
- 3) przedstawia różne formy rywalizacji o władzę państwową, jej sprawowania oraz kontroli;
- 4) wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe w życiu społeczno-politycznym;
- 5) wyjaśnia i analizuje funkcjonowanie polskiego systemu prawnego;
- 6) charakteryzuje kwestię praw człowieka i ich międzynarodowej ochrony;
- 7) analizuje współczesny ład międzynarodowy i wyjaśnia rolę różnych podmiotów zaangażowanych w jego stabilność lub zmianę w jego funkcjonowaniu;
- 8) wykorzystuje swą wiedzę do rozumienia zjawisk społeczno-politycznych, także w perspektywie globalnej i ze wskazaniem na globalne współzależności.

II. Wykorzystanie i tworzenie informacji. Uczeń:

- 1) pozyskuje i wykorzystuje informacje na temat życia społeczno-kulturowego i politycznego, krytycznie je analizuje, samodzielnie wyciąga wnioski i formułuje opinie;
- 2) wykazuje się umiejętnością czytania ze zrozumieniem tekstów publicystycznych, a także wybranych tekstów z zakresu nauk społecznych;
- 3) potrafi przedstawiać i uzasadniać poglądy odmienne od własnych;
- 4) wykorzystuje informacje do tworzenia własnej złożonej wypowiedzi oraz rozważania różnych rozwiązań w obszarze społeczno-politycznym.

III. Rozumienie siebie oraz rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów. Uczeń:

- 1) rozwija swoje zainteresowania, planuje dalszą edukację;
- 2) rozwija w sobie postawy obywatelskie i postawy ciekawości świata oraz samodzielność poznawczą;
- 3) analizuje i wyjaśnia złożone problemy społeczne, polityczne i wyzwania globalne oraz szuka ich rozwiązań i diagnozuje możliwość własnego wpływu na ich rozwiązanie;
- 4) dostrzega perspektywy różnych uczestników życia publicznego;
- 5) poddaje krytycznej analizie własne opinie;

- 6) rozpoznaje przypadki łamania praw człowieka i łamania prawa oraz wybiera odpowiednie mechanizmy dochodzenia tych praw;
- 7) formułuje hipotezy dotyczące ważnych problemów społecznych. IV. Komunikowanie i współdziałanie. Uczeń:
 - 1) dyskutuje i bierze udział w debatach z poszanowaniem godności innych ich uczestników;
 - 2) tworzy strategię argumentowania i przedstawia swoje stanowisko na forum publicznym, szanując odmienne poglądy;
 - 3) współpracuje w grupie, z uwzględnieniem podziału zadań oraz norm i wartości obowiązujących w życiu społecznym;
 - 4) współorganizuje działania o charakterze obywatelskim, zgodne z normami i wartościami demokratycznego państwa prawa;
 - 5) korzysta z procedur i możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego, w tym instytucje prawne – sporządza pisma do organów władz.

II. Ogólne wymagania edukacyjne na poszczególne stopnie szkolne

1. Stopień celujący-otrzymuje uczeń, który:

- 1) w pełni opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej;
- 2) posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza poziom osiągnięć edukacyjnych, przewidzianych w realizowanym przez nauczyciela programie nauczania;
- 3) osiągnięcia są oryginalne, twórcze;
- 4) jest laureatem lub finalistą olimpiad lub konkursów przedmiotowych;
- 5) wykazuje dużą samodzielność w uzyskiwaniu osiągnięć.

2. Stopień bardzo dobry-otrzymuje uczeń, który:

- 1.) niemal w pełni opanował zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej;
- 2) sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, terminologią fachową;
- 3) samodzielnie rozwiązuje problemy;
- 4) potrafi zastosować posiadana wiedzę do rozwiązywania zdań i problemów w nowych sytuacjach
- 5) umie korzystać z pozaszkolnych źródeł informacji.

3. Stopień dobry-otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie w pełni opanował wiadomości i umiejętności przewidziane w podstawie programowej;
- 2) stosuje zdobyte wiadomości i umiejętności w sytuacjach typowych i nietypowych z pomocą nauczyciela;
- 3) korzysta ze źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela.

4. Stopień dostateczny-otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował jedynie w podstawowym zakresie wiedzę i umiejętności przewidziane w podstawie programowej, co oznacza że ma kłopoty ze zrozumieniem wszystkich treści kształcenia;
- 2) rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności;
- 3) czyni postępy w toku realizacji procesu kształcenia;
- 4) umie korzystać z podstawowych źródeł informacji

5. Stopień dopuszczający-otrzymuje uczeń, który:

- 1) opanował w niewielkim stopniu zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej;

- 2) rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne przy pomocy nauczyciela;
- 3) ma trudności w kojarzeniu pokrewnych treści kształcenia.

6. Stopień niedostateczny-otrzymuje uczeń, który:

- 1) nie opanował wiedzy i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej, co uniemożliwia mu bezpośrednią kontynuację opanowania kolejnych treści kształcenia z zakresu przedmiotu
- 2) nie wykazuje zainteresowania nauką;
- 3) nie potrafi rozwiązywać zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela

Uwaga: średnia ważona nie jest jedyną wytyczną braną pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej (końcowej)

III. Wymagania i zasady oceniania uczniów o szczególnych wymaganiach edukacyjnych

1. Uczniowie o stwierdzonych dysfunkcjach nie będą oceniani we wskazanych przez specjalistów zakresach. W zależności od rodzaju trudności, rodzaju deficytu i dysfunkcji w wymaganiach edukacyjnych dla w/w uczniów uwzględnia się:

- a) w miarę możliwości indywidualne dostosowanie czasu przeznaczonego na wypowiedź ustną;
- b) dostosowanie wielkości czcionki w wydruku treści zadań;
- c) w miarę potrzeb dodatkowe wyjaśnienie przez nauczyciela poleceń i zadań;
- d) dostosowanie form diagnozowania osiągnięć w/wzgodnie ze wskazówkami poradni;
- e) w miarę możliwości dostosowanie treści poleceń i zadań zgodnie z zaleceniami poradni;
- f) umożliwienie wykonywania dodatkowych prac domowych oraz poprawiania ocen;
- g) w miarę możliwości przekazywanie różnorodnych sposobów zapamiętywania materiału, np. technik skojarzeniowych, map mentalnych.

IV. Formy uzyskiwania ocen na lekcjach historii, wiedzy o społeczeństwie oraz historii i społeczeństwa

1. Odpowiedź ustna obejmująca problematykę trzech ostatnich tematów poruszanych na lekcjach(waga oceny: 2).

2. Prace pisemne:

- a) prace klasowe w różnych formach po każdym dziale bądź z większej partii materiału(waga oceny: 3);
 - b) kartkówki (zapowiedziane lub niezapowiedziane) obejmujące maksymalnie tematykę trzech ostatnich jednostek lekcyjnych(waga oceny: 2);
 - c) analizy materiałów źródłowych(waga oceny: 2);
 - d) duże wypracowania obejmujące problematykę co najmniej 1 epoki historycznej(waga oceny: 3).
3. Szczególna aktywność na lekcjach(waga oceny: 1).
4. Osiągnięcia w olimpiadach i konkursach przedmiotowych(waga oceny: 3).
5. Inne -np. referaty, prace domowe (waga oceny: 1).

V. Punktacja sprawdzianów podlega przeliczeniu na procenty co znajduje odbicie w stopniach

Celujący 100%

Bardzo dobry 99% -91%

Dobry 90%-78%

Dostateczny 77%-63%

Dopuszczający 62%-51%

Niedostateczny 50% i mniej

W uzasadnionych przypadkach (obszerny materiał lub podwyższona trudność pracy) nauczyciel może obniżyć skalę oceniania o 5% na każdym poziomie.

VI. Warunki i procedura uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

1. Uczeń uzyskuje ocenę wyższą niż przewidywana na zasadach i w terminie uzgodnionym z nauczycielem przedmiotu.

2. W przypadku, gdy nauczyciel nie wyraża zgody na ustalenie sposobu i terminu uzyskania oceny wyższej niż przewidywana, a uczeń spełnia następujące warunki:

1) nie ma nieobecności nieusprawiedliwionych z zajęć danego przedmiotu,

2) przystąpił w terminie wyznaczonym dla całej klasy (lub grupy, jeżeli lekcje danego przedmiotu odbywają się w grupach) do wszystkich przeprowadzonych w ciągu roku prac klasowych (sprawdzianów) - jeżeli uczeń nie przystąpił w terminie do pracy klasowej (sprawdzianu) z powodu choroby udokumentowanej zaświadczeniem lekarskim, może zaliczyć tę pracę klasową (sprawdzian) po terminie-i wówczas jest ona traktowana jako pisana w terminie,

3) wszystkie prace klasowe (sprawdziany) zostały napisane w sposób uczciwy, może przystąpić do testu sprawdzającego w celu podwyższenia przewidywanej oceny rocznej z danego przedmiotu.

2. Przewidywane roczne oceny klasyfikacyjne podawane są zgodnie ze Statutem Szkoły(informacja przekazywana jest rodzicom podczas zebrania z wychowawcą lub za pomocą dziennika elektronicznego Librus). Kolejnego dnia po przekazaniu tej informacji uczeń informuje nauczyciela o chęci przystąpienia do testu sprawdzającego w celu podwyższenia oceny z danego przedmiotu. Podanie opiniuje wychowawca, czy uczeń spełnia warunki wymienione w ust. 1.

3. W przypadku niedopełnienia formalności zapoznania się z ocenami przewidywanymi uczniowi nie przysługuje prawo do testu sprawdzającego na podwyższenie oceny.

4. Test sprawdzający odbywa się najpóźniej w dniu poprzedzającym radę klasyfikacyjną w formie pisemnej. Przeprowadzany jest przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, z których uczeń pisze test sprawdzający. Praca podlega ocenie przez nauczyciela prowadzącego zajęcia, z których uczeń pisze test sprawdzający oraz drugiego nauczyciela tego przedmiotu lub przedmiotów pokrewnych.

5. Zadania na test sprawdzający układa nauczyciel danego przedmiotu w konsultacji z innymi nauczycielami tego samego przedmiotu lub pokrewnych.

6. Stopień trudności testu sprawdzającego powinien odpowiadać kryteriom oceny, o którą ubiega się uczeń.

7. Ocena ustalona w wyniku testu sprawdzającego nie może być niższa od wcześniej przewidywanej przez nauczyciela i może być od niej wyższa o jeden stopień.